

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

NYOLC ÓRA . . . K 12.—
HESYED ÉVRE K 45.—
FEL ÉVRE . . . K 90.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 180.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 12.

POLITIKAI NAPILAP.

A felülbélyegzés

A magyar kormány elrendelte az Osztrák Magyar Bank által kibocsátott és a magyar állam fennhatósága alatt lévő területen található bankjegyek kötelező felülbélyegzését.

Nyomatékoan hívja fel itt a közönség figyelmét arra, hogy nem lehelyegzésről, tehát a bankjegyek értékének nem lezárításáról van szó, hanem felülbélyegzésről, amely egyszerű adminisztratív jellegű intézkedés, a pénz értékéből nem von le. Ez az intézkedés állami szempontból is szükséges volt már, de szükségessé tette a békekonferencia rendelkezése is, amely szerint a volt osztrák magyar monarchia területén alakult nemzeti államok kötelesek az osztrák-magyar banknak a fennhatóságuk alatt területen található bankjegyeit felülbélyegezni.

Válutársi szempontból tehát a felülbélyegzés egyáltalában nem változtat a bankjegyek forgalmi értékén, sőt remélhető, hogy a forgalomban megmaradt bankjegyek vásárló ereje és ezáltal belső értéke növekedni fog. Fel kell hívni erre a nagyközönség figyelmét, mert olyan jelenségek mutatkoznak már is, amelyek szerint lelketlen kufárok a közönség egy jelentős részének tudatlanságát kihasználva busás jövedelmekre igyekeznek szert tenni.

A felülbélyegzés alá nem kerülő ugynevezett posta pénzt és az egy és két koronás bankjegyeket használják ki egyrészt az üzerek, akik az ilyen bankjegyek ellenében megijedt emberekől féltáron vásárolják össze a felülbélyegzésre kötelez bankjegyeket, akikkel el tudják hitetni, hogy felülbélyegezett bankjegyük fele értékét elvesztette.

Ugyanazzal az indokolással csapják be a hiszékeny embereket azok, akik árakat kétszeres áron adják el a megijedt embereknek.

A kormány rendeletek átoltvása, de különösen a felülbélyegző bizottság tájékoztató közleménye és a polgármester felhívása, amelyeket lapunk más helyén közlünk, mindenki előtt nyilvánvalóvá teszik, hogy a felülbélyegezett bankjegyek értéke változatlanul marad. Önmaga és az állam iránt tartozó köteletségének tekintse tehát mindenki, hogy azokat az üzereket, akik bankjegyeket

vásárolnak össze, vagy árúkat felülbélyegzés alá hoznak, azonnal jelenték a rendőrségnek, mely rendkívül szigorú büntetéssel sújtja ezeket a visszaéléseket.

A közönség egy részénél tapasztalt nyugtalanságot köztudatunknál az okozza, hogy felülbélyegzésre bonyult bankjegyeknek csak a felét kapja vissza, míg a másik felét visszatarjták.

Nem tudjuk elég nyomatékkal hangsúlyozni, hogy a visszatarított pénz nem veszett el, sőt ellenkezőleg, kamatot hoz a bonyult állam a magyar állam, a város uralkodó a királytól feltámadva, soha nem képzelt súlyos feladatok előtt áll. E feladatok megoldásához nem elegendő a honpolgárok hazafis lelkesedése, e feladatok óriási anyagi áldozatokat, rengeteg pénzt követelnek.

Ezt a pénzt veszi kölcsön most az állam polgáraitól. Kölcsön veszi, tisztességes kamattal fizetné. Bizonytal nem sokára elkövetkezik az az idő, amikor a polgárság rájön arra, milyen jó üzletet csinált, amikor pénzt jó kamatra kölcsön adta az

államnak. Rá fog jönni, mert tapasztalni fogja, hogy míg a bankjegyek értékét a valutáris viszonyok folytonos hullámzásban tartják, addig a kölcsön felében kapott államospír, amelyet a magyar állam minden vagyonával garantál, állandó szilárd érték marad, független lesz a valutáris értékváltozásoktól és kamataival még külön jövedelmet is biztosít.

Ezeknek a megfontolásoknak kell, hogy vezesse a közönséget a kormány rendelkezésének emagy is mindenkire feltétlenül kötelező végrehajtásánál. A bankjegyek értéke tehát eszrésszel felülbélyegzés után emelkedik, így a bonyult fél nemcsak hogy nem veszít a felülbélyegzéssel, hanem még nyer is, mert a bankjegy értékelkedésén kívül tisztességesen kamatozó államadóssági elismerést is kap, másrészt az egész ellentét akaszködő világnak mutatunk megrendítő példát, amikor készpénz vagyunk felül államunknak, hazánkunk kölcsön adtuk, hogy az új nemzeti lét alapjait lerakhassa.

Segítsen mindenki a haza jövőjéért való munkában

Horthy Miklós kormányzó szegedi beszéde

Szeged, márc. 19. Horthy Miklós kormányzó, akit tegnap leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelt Szeged népe a fogadtatás alkalmával a következő beszédet mondta:

Szeged város közönségének és a Szeged környékéhez tartozó törvényhatóságok közönségének szónokai által tolmácsolott szíves üdvözlését, a melege fogadtatást, amelyben részeseitettek, bensőleg érzett őszinte örömmel és szíves köszönettel fogadom.

Délmagyarország a hazafias nemes törvényhatóságainak, Szeged városának, a magyarság ez ősi bölcsőjének anyagi és szellemi, valamint keresztény nemzeti irányú fejlődését mindentör a legmelegebb érdeklődéssel kísérem és hazafias munkájában támogatni fogom.

Amikor még néhány hónappal ezelőtt Szeged városát hátsó bajtársaim kíséretében elhagytam, a bánat borongó érzése fojtogatta lelkemet a haza akkori rettentő sorsa fölött. De én bennem a hit és remény, hogy a magyarok Istene megvált bennünket.

Átmentünk a Dunántúrra, bejártuk Pannonia szent földjét, szeretettel, megértéssel találtunk a magyar nép között, ujjongva jöttek lobogóink alá a Dunántúli erős fiúk. És mi mentünk utunkon előre, a királykoronázó Székesfehérváron át az ország szívébe, onnan le a végtelen rónákra, majd a Mátra visszhangozta hadaink magyar dalát és ma, Istennek hála, az ő magyar Debreczen falai között hallgatják derék magyar katonáink Rákóczi harangjának erős, örvendő zugását.

Bejártam szűkreszorított szegény hazánkunk minden vidékét s lelkemben a bánat érzését felváltotta a bizalom, a hit nemzetünk jövője iránt. Meggyőződtem arról, hogy hiába volt az utolsó évtizedek erkölcs- és vallásellenes, atheista mérgező munkája, hiába csepegtek a nép szívébe a nemzetköziség nemzetölös mérget, hiába lázították ősi ezeréves alkotmányunk ellen, a magyar nép millióinak becsületes szívében nem tudták elfojtani a lángoló hazaszeretetet, ragaszkodását ennek a magyar földnek áldott

rögéhez, ezeréves alkotmányához, amely évszázados viharok között védte és fentartotta magyar hazáját.

A magyar nép magyar akar maradni és ragaszkodik megszentelt ezeréves alkotmányához, amelytől a nemzetközi kalandorok megakarták fosztani. Ez a nép magyar nemzeti keresztény államban akar öni kipróbált alkotmányának megingathatatlan sánca között egy újabb ezredéven át. E három sziklaszilárd oszlopon kell nekünk felépítenünk az új Magyarországot, a melyet elpusztulással fenyegetett a keleti pestis, a bolsevizmus öldöklő mérge.

Erre a szent munkára vállalkoztam, amikor a magyar nép által választott nemzetgyűlés bizalmából a kormányzói méltóságot elfogadtam.

Minden mint kormányzó, első utam Szegedre vezet, annak becsületos magyar népéhez, ahonnan néha utamra elindultam, arra kérem magyar vérszem, segítsenek minket a magyar nemzeti keresztény állam építkezésében. Segítsen mindenki, mert a munkában oldalam mellett akarok látni mindenkit, csak a magyarság javát szem előtt tartva!

A haza jövőjéért való munkában segítsen mindenki agyának tudásával, ismeretével, akció erejével, szívvel-lelkével és erős akaráttal, mert ne feleddük, hogy nemmi más a siker, mint erős akarat, amely előbb, vagy utóbb, de diadalt arat.

Amidőn most eljöttem ide a Délvidék metropoliséba, a nagy országpusztulás, nemzetrontás után arra kérem az ország minden lakóját, legyenek büék őseik hitéhez, a hazai rögöz, az ország alkotmányához becsületos munkával, áldozatkész bizalommal s akkor mondhatom önöknek: Magyarország nem volt, hanem lesz!

A kormányzó beszédét szívesen hallgató éljenzéssel, tisztelettel fogadták az erdélyi önnepelő közönség.

Szeretstadiumok a nemzeti hadsereg számára

Nemzeti hadseregünk a város közönsége illő módon megvendégelni kívánja azon a napon, melyen a falainkól és testvéreinkből felállítandó debreceni hadseregnek a város közönsége nevében részlete készített szilárd adójuk. Kérlek, hogy

a város egész közönységét, hogy ebben a szeretetteljes csatlakodásban tehetségs szerint, lehetőleg természetbeni élelmiszer felajánlásával, vegyen részt. Az udományokat a városgardai hivatal veszi át napenkint d. e. 8-1 óráig.

Minthogy mindenféle élelmiszer raktáron nem tartható, csakis a következő cikkeket tudjuk átvenni: bors, rozs, liszt, sajt, szalonna, tejföl, élő vágómarha, élő kővér sertés, élő apró jószág.

Debreczen, 1920. március 17. Polgármester.

GABONAYÚJTÁS ORSZÁGOS KORMÁNYBIZTOSÁNAK DEBRECZENI KIRENDELTSÉGE.

Hirdetmény. Felkérem Debreczen város polgárait, hogy háttartásuként egy képviselőt az I., II. és III. kerületekből vasárnap délelőtt 11 órára, délután 4 órákor pedig a IV., V. és VI. kerület lakosai a városbánsa közgyűlési termébe kiküldeni szíveskedjenek a gabonayújtási akció megszervezésére céljából.

Rigó Zoltán kormánybiztosi megbízott, gazdasági előadó.

Március 20-án újból életbelép a kávéházi és cukrászdai adó

Az oláh felülbélyegzés tartamára elengedték az adót

A januári közgyűlés, mint annak idején megírjuk, a kávéházi és cukrászdai adóról alkotott szabályrendeletnek kormányhatósági jóváhagyás előtt és felebbezésre való tekintet nélkül való életbeléptetését rendelte el és pedig február 16-án kezdődő hatállyal.

E közgyűlési határozat alapján a szabályrendelet február 16-án életbe is lépett és február 19-ig szedték is az adót. Ekkor azonban az oláh megszálló parancsnokság a szabályrendeletet hatályon kívüli helyezte és így február 19-től a mai napig kávéházi és cukrászdai adót nem szedtek.

Vásáry István dr. tanácsnok a mai tanácsülésen előterjesztést tett a kávéházi és cukrászdai adó újbóli életbeléptetése iránt. Javaslata szerint a várost az adó február 16-19. napokra és március 12-től kezdődőleg megilleti. Azok a kávéház és cukrászda tulajdonosok, akik általánynem fizettek, azok az adók beszedésére kötelesek voltak. Atalányi fizettek február 15-től március 15-ig az Arany Bika-, Hungaria-, Erős- és Royal-kávéházak. Azok az adót nem szedték be, azok a március 20-tól április 20-ig mutató napok forgalmi átlag alapján kötelesek az elmaradt napokra az adót megfizetni a büntető rendelkezések terhe mellett.

Az általánynem fizető kávéházak, amennyiben az általánynem 24 óra alatt befizették, március 15-től április 15-ig, további egy hó-

napra újból megvélthetik magukat az adófizetés alól. A kávéházi és cukrászdai adó szedése adójegyek útján március 20-án újból megkezdődik. A javaslat fölött élénk vita indult meg. Magoss György dr. tiszti főügyész rámutatott arra, hogy a városi tanács, ha oláh kényszer hatása alatt is, de mégis felülbélyegzette a szabályrendelet végrehajtását tovább intézkedésig és így a város a felülbélyegzés tartamára nem követelhet adót. Az érvelés hatása alatt a tanács kimondta, hogy az oláh betiltástól a mai napig az adót nem követeli. Egyéb részében a tanács a javaslatot elfogadta és így az adó beszedése reggel újból megkezdődik.

A bankjegyek felülbélyegzése

Tudnivalók a nagyközönység részére

A Budapesti Közlöny március 18-iki számában megjelent miniszteri rendelet, mely az Osztrák Magyar Bank bankjegyeinek felülbélyegzését mondja ki, tulajdonképpen 3 részre osztik: I. A bankjegyek felülbélyegzése; II. A kényszerkölcsön; III. A moratórium.

I. A bankjegyek felülbélyegzése

Milyen bankjegyeket kell felülbélyegzetni?

Az Osztrák Magyar Bank összes bankjegyeit, az 1 és 2 koronások kivételével.

Nem kell tehát felülbélyegzetni

- 1. az 1 és 2 koronásokat,
- 2. a postaiakárékpénztár bankjegyeit,
- 3. az u. n. szövetrendeszer bármely bankjegyeit.

Mikor történik a felülbélyegzés?

A felülbélyegzés március 18. és 27. közötti időben történik.

Hogy kell fizetni a március 18. előtt keletkezett tartozásokat?

E tartozásokat felülbélyegzett bankjegyekben teljes összegében kell megfizetni, kivéve a pénzügyintézeteknél elhelyezett takaré- és folyószámlabetéteket, amelyekre vonatkozólag a következő intézkedések állanak fenn.

Mi történik a pénzügyintézeteknél elhelyezett folyószámlakövetelésekkel, betétekkel és letétekkel?

E követelések teljes összegükben érvényben maradnak, kivéve a március 8. és március 18. közötti időben elhelyezett betéteket, amelyeknek fele egyelőre zárolva van.

Hol lehet a bankjegyeket felülbélyegzésre benyújtani?

- A Magyar Államkölcsönbank debreceni fiókjána,
- az Állami Takarékpénztárnál,
- az Államkölcsön Forgalmi Bank r. t. nál,
- a Debreceni Első Takarékpénztárnál,
- a Debreceni Hitelbank r. t. nál,
- a Debreceni Ipar- és kereskedelmi banknál,
- a Debreceni gazdák bankjánál,
- a Bankgyűlésinél,
- a Gazdasági takarékpénztárnál,
- a Közgazdasági bank és váltóüzeménél,

ésorban a fenti korlátozás fennmarad. Kik irányítják Debreczenben a bankjegyek felülbélyegzését?

A helyi bizottság, melynek elnöke Márk Eszter polgármester ur, tagjai: Nagy József pénzügyigazgató, Oroz Sándor főszolgabíró, Kondor Kálmán főszámvivő, dr. Lóky Béla igazgató, Karay Sándor igazgató, Pereszlay László, Serly Gusztáv, dr. Keller József, Emerich Zsigmond bankigazgatók, Beig Antal pénzügyi főtanácsos.

Milyen büntető rendelkezéseket tartalmaz a rendelet?

A felülbélyegzés utánzása pénzhamisításként büntetendő, különösen ki kell emelni, hogy aki a felülbélyegzés alá eső bankjegyek bezolgáltatásáról lebeszél, vagy a felülbélyegzést más módon megnehezíteni vagy megsemmisíteni igyekszik, aki idegen felülbélyegzésű bankjegyekről a felülbélyegzést eltávolítja vagy felismerhetetlenné teszi, aki felülbélyegzett bankjegyeket összeváltással, törvényben megállapított súlyos büntetés alá esik.

1140-1920. els. sz.

II. Az államkölcsön.

A bezolgáltatott bankjegyek felülbélyegzés helyi államkölcsön címén visszatartja és erről a felülbélyegzés elismervényét ad.

Hány százalékos kamatot fizet a kölcsön a kölcsönös?

4 százalékos.

Milyen célra használhatók fel ezek az államkölcsönös kötvények?

- 1. Oly földrendeztetek vételére, melyeknél, melyeket az államkölcsönös politikai célból parcelláz, teljesen névértékben fizetésre gyűjtve elfogadjatnak, sőt előnyben részesülnek azok, kik a vételért ily kötvényekben fizetik.
- 2. A később megállapítandó egyszeri vagyondó fizetésénél teljes névértékben felhasználhatók.

III. Moratórium.

Milyen követelésekre terjed ki a moratórium?

Mindazon követelésekre, melyek 1920. április 18. előtt járnak le, kivéve a tartétdíjakat, életjáradékokat, szolgálati viszonyból eredő tartozásokat, bérösszegeket.

Mikor jár le a moratórium?

1920. április 25-én.

Milyen nyilvánvaló moratórium?

1920. április 25-ig nem lehet nem fizetni, nem végrehajtani, csakis az előbb felsorolt követeléseket.

Moratórium alá esnek a betétek is?

Igen és pedig április 5-ig a betétekből és folyószámla követelésekből a fent felsorolt követeléseken kívül csupán az új és hozzájárulóknak életfenntartására elküldhetetlenül azoké, kik a halasztást nem tűrő kötvények fedezésére kívánhat a betevő vagy számlatajdonos fizetést.

Április 5. után a betevő követeléseinek fele felett szabaddon rendelkeznek, a másik felére

Felhívás.

A magyar kormány elrendelte az Osztrák Magyar Bank bankjegyeinek felülbélyegzését az 1 és 2 koronás bankjegyek kivételével.

E rendelkezés értelmében nem kell felülbélyegzetni:

- 1. az 1 és 2 koronás bankjegyeket;
- 2. a postaiakárékpénztár által kibocsátott bankjegyeket;
- 3. a hamis szövet bankjegyeket.

Az összes többi bankjegyet a mai naptól fogva oszakis akkor hozzatok forgalomba, ha azok felülbélyegzéssel vannak ellátva.

A felülbélyegzés egy történet, hogy a felülbélyegző bizottság a bankjegyek magyar szövegű oldalára bérde-vörös színen Magyarország címere köré „Magyarország” felírással helyezi a nyomat.

A felülbélyegzés végett benyújtott bankjegyek feléért az által felsorolt beváltó helyek azonnal felülbélyegzett bankjegyeket adnak, másik felét pedig 4 százalékos kamattal államkölcsön céljaira visszatartják és a visszatartott összegről pénztári elismervényét adnak, amelyet az állam kölcsönkötvényekkel fog kicserélni.

Ezeket a kölcsönkötvényeket teljes összegükben fizetésre gyűjtve lehet felhasználni oly földrendeztetek vételére, a kifizetésre, amelyeknek az állam kirendelési céljaira juttat, továbbá az egyszeri vagyondó kifizetésére.

A bankjegyeket felülbélyegzés céljából 1920. március 18. és 27. közötti időben kell valamely debreceni pénzügyintézetnél vagy hitelintézetnél benyújtani.

Azok a bankjegyek, amelyek a fentiek értelmében felülbélyeg-

LUX ARNOLD az összes gyógyszerek és gyógyszerkülönlegesek, "KOSUTH"-gyógyszertára, Kincstér 20. sz. kozmetikai szerek nagy raktára.

Amerikából keresi egy magyar anyja a fiát

Levél a debreceni „Bíróhoz”

Debrecen város katonai egyenestálya érdekes levelet kapott a felesébadulás után érkezett iránti levélben. A levélben egy Amerikába szakadt magyar leány érdekli az anyját, a megvárt levél keretében az a címzés:

Tekintetes
Bíró Urnak
Városháza
Hungarn Debrecen European

Magát a levelet a leány jelenlegi férjének küldte, amelyk a maguk egyszerűségében is annyi tiszta szeretet és sok érdekes gondolat rejtenek, itt közöljük:

Kelt levelem 1920 II. 10.
Buffalo Amerika

Tekintetes Bíró ur

Először is bocsánatot kérek hogy ezen pár soraimmal csak matankodom de tescik el hini hogy man tovább nem tudok várni hogy szegény gyermekem felől tudakozak man itt az ideje továbbá lelkérem a Bíró urat hogy ha tudna értesíteni Téglás József hollétéről en mint édes anyja nagyon vágyok utána faj a szívem erie hogy meglassam és színtelen édes apja szeretne kihozatni Amerikába mert itt vagyunk és most volna egy kis tenegegünk mivel hogy a magyar pénz nagyon olcsó és az idevái drága csak annyit tud nek valahogy hol van és el e még akkor küldenék neki pénzt hogy ai jöjön.

Téglás József született 1905 december 6 ha jól emlékszem és a Baross utcai klinikán és a Fehér kereszt adia ki en vittem el a Debreceni város házához és onan lett ki adva azóta nem láttam azt moniak hogy nem látnatom meg mig tizenöt éves nem lesz mivel hogy szegény voltam és nem bírtam fizetni érte de most már ha jól tudom tizenöt éves és man mehet a hova akar azért Nagyon szép kernem a Tekintetes Bíró urat hogy tudatna hollétéről és megmondani neki hogy szülei kitart karokai varják es hogy írjon ő egy levelet hogy ki jöve e ide es hogy éle meg csak enyit szeretnék tudai róla man epedve varom hogy ha rom közé zárjam akkor éreznem magam boldognak ha man itt volna az en egyetlen gyermekem a szülei házába mas különben meg volna minden csak még ő hiányzik és ő a mi boldogságunk egyedül csak tudnám hol van hogy meg írnam neki hogy mi vár rea azuten a sok szenvedés után a mi edig volt most boldogság vár mert ő az egyetlen gyermek csak hogy nagyon messze

vagyunk tőle az a baj más-különben régen a karjainkba tartanánk de ha a sors így hozta nem baj talán még nem késő mindent jóvá tenni kérném szépen a Tekintetes urat ne tescik csak anyi fáradságot is sajnálni hogy meg irai nekünk hollétét nagyon meg köszöném a Bíró urnak sziveségét en mint egy fajós szívű anyja aki nem tud gyermekéről és ohajja látni man anyi idő óta es nem lehet ebből az idegen világrész-ből ebből a távolságból nagyon kevés igazságot tudunk meg de en bízom a jó Istenben hogy megsegít és meg tudom a gyermekem hollétét és fogom meg látni ha csak még él most bezárom soraim maradox ádvöz lelem

Sauer Ferencné cim ez
Anna Sauer 1920 Kensington
an Buffalo N. J. Amerika

Kelt levelem 1920 II/11

Tekintetes Bíró Ur,

En mint Férje a Téglás Annának szintén nagyon kerem a Bíró urat hogy legyen Oly szives tudatni bennünket a Fija hol létéről a kívül Budapesten mint egy szegény cseléd lány meg eset 14 ével ezelőt és Debreczen városába vitették Vele és kiaták fölnevelni a fiju neve Téglás József a feleségem lány neve Téglás Anna Alsó Fehér megyében Marosujvar született 1887-ben ugy kerem a Bíró urat lesz szives tudatni Benünket itt küldöm Bulyeget is. Tisztelettel Sauer Ferenc 1920 Kensington Av. Buffalo N. J. Amerika U. S.

Aki csak tud valamit a keresett gyermekéről, közölje adatait a katonai egyenestállal. Messze Amerikában egy boldog anyja fogja adani azokat, akik gyermekének nyomára vezetnek.

Az Ebert kormány visszatért Berlinbe

Elfogató parancs Kapp és Lüttwitz ellen — A pártok megegyezése Hindenburg javaslatát alapján. — Noske kilép a kabinetből

Bécs, március 19. Berlinből jelentik: Kapp és Lüttwitz eltűntek. Mindkettőjük az a német csapat el, hogy öngyilkosságot követtek el. Ludendorff is elment Berlinbe. Ugy tudjuk, hogy Ludendorff erősen rokonszenvezett a megalkotással és teljes labornak dicsőre tebb lakban megjelent a kólogyi hivatalban, hogy az akció iránti rokonszenvét kifejezze.

Stuttgart, március 19. A birodalmi kormány elfogató parancsot adott ki Kapp és Lüttwitz tábornokok, Br. Dietrich egyvéd, Trota tengernagy és több más elkelő személyiség ellen.

Berlin, március 18. Hatfőn a nemzetgyűlés és a porosz országgyűlés összehűl Berlinben.

Berlin, március 19. Az a három pont, amelyben a tegnapi tárgyalások során a kormányzó pártok és a két jenseg párt megegyeztek, a következők:

1. A birodalmi gyűlési választásokat legkésőbb június hárszabban tartanak meg.

2. A birodalmi elnököt a birodalmi kormány elnökében a nép választja.

3. A birodalmi alkotmány meőbbi átstrukturálása szükséges.

Bécs, március 19. Berlinből jelentik: Az Ebert-Bauer kormány újból ura lett a helyzetnek. A kabinet tagjai visszatértek a fővárosba Noske kivételével, aki minden valószínűség szerint ki fog válni a kabinetből, mert száma azonnaldemokrácia ak szemében. A pártok közötti megegyezés Hindenburg tábornagy javaslatát alapján történt.

Gent, március 19. Berlinből jelentik: A kommunista üzemekről elterjedt hírek utólagnak bizonyultak. A kölvárosok népe nyugtalankodott ugyan, itt-ott barikádokat is emletek, de a rendőrség idjében körbelepült és eljárt vette a zavargóknak.

A fentiek tárgyában március 13-án két hírdemenyem hatályt veszti.

A jelen hírdetm nyben foglalt rendelkezések ellen vetők a vona közö törvények, illetve a rögtön elő bíraskodásról kádott rendelet értelmében lognak büntetettai.

Debreczen, 1920 március 17.

Kelli Elemér
ezredes, tőrparancsnok

— Magyar naptár 1920
évre új kiadásban ismét kap ható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.t.-nál Vizsontelárusítóknak árendemény.

HIREK.

— Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnapi istentiszteletek kezdődje a református templomban: Nagytemplomban d. e. 9 órákor prédikál Koszrad Zoltán s. lelkész, d. u. kated. magyaros Konrad Zoltán s. lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Juhász Ferenc s. lelkész, d. e. 11 órákor prédikál Papp Kálmán s. lelkész, d. u. 2 órákor kated. magyaros Juhász Ferenc s. lelkész. Kossuth utcai templomban d. e. 9 órákor prédikál Amágy Márton s. lelkész, d. u. 2 órákor kated. magyaros Nagy István s. lelkész. Árpádtéri templomban d. e. 9 órákor prédikál Székely György lelkész, d. u. 2 órákor kated. magyaros Amágy Márton s. lelkész. Iszapály templomban d. e. 9 órákor prédikál Uray Sándor lelkész, d. u. 2 órákor kated. magyaros Márton Sándor s. lelkész. Homokkerületi imaházban d. e. 9 órákor prédikál Kovács János vall. tan. lelkész. Vasárnapi istentisztelet d. e. 0 órákor Kossuth utca 75. sz. u. és a Csop uca 11. sz. leányiskolában, 10 órákor a Kauda u. 7. sz. u. és a Nőegyleti Arvaházban, 11 órákor a ref. felsőiskolában és a Csop u. 9. sz. u. leányiskolában, kezdődnek Kossuth u. 35. sz. u., ugyancsak 11 órákor az Egyház tanácsstermében és a Homokkerületi imaházban, d. u. 2 órákor a Diaközösség Okosban, Nyil u. 85. sz. u., a Nyilas-térfi iskolában és a Miklós u. iskolában (ide gyűlekezik a Vargakerti csoport), 3 órákor a Csop u. 11. sz. iskolaiban. De uca fel 4 órákor a Konfirmált Leányok Szövetsége tartja összejövetelét a ref. egyház tanácsstermében, Egyházter 17. sz. u. Deintan 4 órákor a Kossuth utcai templomban vallásos estély lesz.

— Felzabadt a Haláp. Bodor Gyula miniszteri tanácsos ma közölte a tanácssal, hogy a Haláp felzabadt a megszállás alól, a semleges zóna is elhúzódott. Kaldnós szerencse, hogy a város feimillió értékű igas állataiban, takarmányában és erdőberendezésében a po tyázó rablók kárt nem okoztak.

— Belyeggyűjtők figyelmeztetése. A nemzeti hadsereg fővezersége által árusításba adott és fovezereségi postapécseittel ellátott bevónalasi belyegkek kaphatók sorozatonként 165 koronáért Hegedűs és Sándor r. könyvcserekedésében.

— A debreceni államrendőrség. A debreceni rendőrség államosításával kapcsolatosan bizonyos átadási matust kell lefolytatni. A rendőrség egy része ugyanis, a mezőrendőrség, a kihágási és ipari egyenestály megmarad a törvényhatóság hatáskörében és csak a politikai és büntető nyomozási osztályok mennek át állami

Bardách Dezső gyógyszerésze a „Nap”-hoz
Debreczen, Ferenc József-ut 1. sz.
Állapítva 1920

Az összes gyógyszerek, kószerek, gyógyszer különlegességek, vegyszerek, kál- és belsőlegi gyógyszerek különlegességek és esszenciák elkölésébe felzabált

„Mercur” IRÓGÉP-VÁLLALAT Debreczen, Ferenc József-ut 58 sz.

395
328

kerelésbe. Ennek a rendezésnek az intézésére a városi tanács a tiszti főügyészt, a főszámvévőt, Rostás István főkapitányt és Boldizsár Kálmán rendőrkapitányt küldte ki.

— Oláh vandalizmus. Tíz hónapos megszállás után a városi tanács újból a kis tanács-teremben tarthatja ülését. Az ülés-teremből emiatt elvitték magukkal az oláhok a nagy bőr karos-zéket, de elvitték az ablakokról az összes vászon-rollokat és ablakpárnaikat is. Vandalizmus-ékat mi sem jellemzi jobban, mint hogy a rolókat és párnákat kapcának szabták fel. — A Pacsirta-utcai iskolában a padlókat felszítették és fejtűztek az oláh katonák, az oláh „kultúra” nagyobb dicsőségére.

— Házasság. Ippen József és neje ezután meghívják rokonait, barátait és jó ismerőseit Rózi leányuknak Horovitz Ernő urral a hó 21-én vasárnap délután 3 órakor Hatvan u. 13. sz. házuknál tartandó egybekelési ünnepélyére. (Minden külön értesítés helyett.)

— Megnyit a postai forgalom. A debreczeni posta és távirda igazgatósági kirendeltség I. hó 16-án kelt 19-20. sz. rendelete alapján értesitem a közönséget, hogy folyó hó 16-tól kezdve a megszállás alól felszabadult területekre, valamint Ausztriába, Németországba, Bulgáriába, Lengyelországba, Szerb, Horvát és Szlovén királyságba, beleértve az általa Magyarországon megszállt területeket is, a távirat és közönséges levél forgalom megnyitott. A bérmentesítési díjak addig míg az érvényes magyar helyegek megérkeznek, táviratoknál készpénzben lesznek beszedve, a közönséges levelek csak a megszállás előtt érvényben volt helyegekkel bérmentesíthetők. A táviratok kivétel nélkül, a levélpostai küldemények pedig alkalmilag cenzura alá esnek. A közönséges levélpostai küldemények lezárhatók ugyan, de minden egyes darabon a feladó pontos neve, lak címe kell hogy felírva legyen, különben mint térti küldemények kézbesíthetetlenül lesznek kezelve. Ajánlott levél és pénzküldemények felvétele még egyelőre szünetel.

— A debreczeni entente-misszió hatásköre. Az entente misszió Debreczenben maradt tiszti Aitkin és Romano kapitányok közlik a közönséggel, hogy a román megszálló csapatok által okozott károsítások ügyében ne hozzák, hanem a városi hatóság által majd felállítandó irodához forduljanak. Az ő feladatuk kizárólag a visszavonuló megszálló csapatok által a visszavonulás alkalmával esetleg elkövetett atrocitások orvoslása. Polgármester.

— Magyar képzőművészek nemzeti szövetsége. A vallás-és közoktatásügyi miniszter meleg ajánló sorok kíséretében megküldte a városi tanácsnak

a magyar képzőművészek nemzeti szövetségének felhívását. A felhívás a nagyközönséghez szól és kéri, hogy a szövetség közvetítését vállal mindennemű művészi megbízatásnál, különösen olyan esetekben, amikor esztét, vagy fogságba jutott hozzátartozók emléket szarják megőrkíteni arcképpel, szoborral, vagy síremlékkel. A tanács a felhívást kiadta a könyvtár igazgatójának a városi könyvtárban és a városi képtárban való kifüggesztés végett.

— A nyíregyházi esküdtbíróóság. Mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a debreczeni ítélőtábla elnöke a nyíregyházi törvényszéknél tervezett esküdtbíróóság elnökévé az 1920. évre Zelenka Lajos dr. kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig Tarvay János ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott törvényszéki bírót jelölte ki.

— Új iparengedélyek. A városi tanács a következő új iparengedélyeket adta ki: Korodi József 100, Brüll Károlyné 500, Adler Albert 1000, Balog József 1000, Dörmöcher 2000, Falap Jenő gabona- és terménykereskedő 2000, Kohn Sándor férfit- és gyermekruhakereskedő 500, Kuplerstein Ignác és Márton fűtőszabók 1000, Oláh Albert cipész 200, Szendrői Sándor kárpitos 200 koronáért.

— Visszajön az elrabolt millió. Amikor az oláh parancsnokság annak idején a fémér pénz venatát feltartóztatva, több mint 3 millió korona értékű idegen valutát elkobzott a venaton és megártott Magyarok. A felszabadulás után az entente misszió közbejött Nagyváradról visszaküldte az oláhok mintegy két és fél millió, a többit azonban különböző címeken visszatartották. Most Aitkin skót kapitány kösölte a városi tanácsnak, hogy a hiányzó egy millió koronát az oláh parancsnokság Nagyváradon egy pénzügyesnek helyezte el és az összeg Debreczen város címére átutalható. A tanács felkérte Aitkin kapitányt, járjon közbe a pénz átutalása érdekében.

— Divatlapok, angol és francia, Nyugat, februári és márciusi számok, Horthy-Lehar fiúk indolés, Lili baróé, A cigány grófok, Az orosz straly, A farang újdonság, Szexsorozás, A pacsirta operett újdonságok, rengeteg új káplé és dal, angol, francia, olasz, német könyvek s magyar könyvújdonságok érkezték Gárdos könyvesboltjába (püspöki palota).

— A halastavak kommunizálása. Az államügyész megkereste a városi tanácsot, nyilatkozzék, kinek a megbízatása alapján járt el H a n d l e r Gyula, valamint K o n d o r Kálmán főszámvévo a halastavak kommunizálásában. A városi tanács a megkeresés alapján megállapította, hogy a városi tanács a halastavak kommunizálására senkinek utasítást

nem adott, a város tisztviselői azonban a kommunizálásban nem bűnösök, mert a tisztviselőkkel Pál János „elvtárs” a tanács megkeresése nélkül korlálatlan hatalommal rendelkezett és utasításainak a városi tisztviselők kénytelenek voltak engedelmessékedni.

— Az oláhok kifizetetlen számlái. Az oláh megszállás tartama alatt egyremásra jelentkeztek kereskedők és iparosok a polgármesteri hivatalban és számlákat mutatnak be kifizetés végett. Az oláh hadsereg tisztjei vásároztak a számlák összege erejéig és a számlával a városhoz utasították a belsőtaglan iparost és kereskedőt. A városi tanács elvben kimondta, hogy olyan számlákat nem fizet, számot esztétén megtörtént azonban, hogy az oláh parancsnokok kényszerítette a városi ilyen számlák kifizetésére. Erre a tanács azt a gyakorlatot kezdte követni, hogy a számlákat nem tárgyalta, hanem féretelle a megszállás utáni időkre. Ma azonban sommasan elintézte a tanács a felretett számlákat azaz, hogy a számlákat nem fizeti ki. Megemléstére érdemes, mielőtt különböző arakról szólunk a számlák. Úveg, pohár, tojás, szög, parafadagó, nyemtaivány, trógepjavitás, harem láda, asztaljavítás, helyegző, író dancerek, trógepszalag, papír és rengeteg gyertya.

— A fiatal korosztályok összejárása. A minisztertanács a nemzeti hadseregben szolgáló idősebb korosztályok felváltására az 1898., 1897., 1896. és 1895. évi korosztályok hadsötleteseinek tényleges katonai szolgálataira való igénybevételeit rendelte el. A katonai Gyermektájalni március 24., 25., 26. és 27-ikén lesz a hadkötelesek összejárása. Az összejárás részleteiről és feltételeiről azomban plakátok fogják tájékoztatni az érdekelteket.

— A német császár kiszolgáltatása lekerült a napirendről. Bernebel jelentik: A német császár kiszolgáltatásának kérdése a hollandi választójegyzékkel lekerült a napirendről és a szövetségesek nem is térnek erre vissza.

— Az angolok már felnek a német vereségtől. A Deutsche Telegraphen-Literaturion jelent Londonból, hogy a londoni vas- és acélüzem nagy izgalom uralkodik, mert a német verseny ismét érezhetővé vált és az angol gyárosok már is sok ezer tonnányi német vasat vásároztak.

— Fischer tábornok halála. Jasszól az a hír érkezett, hogy ott román fogságban meghalt Fischer tábornok. A neve emlékeztet mink a világháború első időszakára. Akkor még csak kezdődő kezdet volt és oroszánlelő csapatával csodáramató bőszi szívóssággal védte Buxevinát az orosz ardat ellen. Sorankivál lepett elő vezérőrnagyá és sok különféle kapott. A frontok összeomlása után az ottan román fogságba, ahol a minap meghalt.

— Új családi ötkeső és vidékiek találkozóhelye a volt Törő-féle vendéglő.

— Elegáns tavaszi kalap-újdonságok Frank Edénél, megyeház mellett.

Villamos szakmába vágó legkomplicáltabb munkákat készít és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55

Molykár ellen és nyári megőrzési vállalat. Klonda szűcs. Piac-utca 21.

Férfi kalapok divat színekben és nyakendő újdonságok Frank Imrénél, Piac-utca 43.

FORGASZATI MŰTEREM Schuster Ferenc Városcsúcs II. szám alatt.

Legrosszabb nyakendőt is újja alakítják Péterfia-utca 53. sz., az udvarban balra.

Férfi és női sport sapkák, tavaszi újdonság nagy választék Frank Imrénél, Piac-u. 43. szám.

Komlós Divatház, megyeház mellett. Női feióltók, kosztümök, blousok nagy választékban.

Szépítőművészeti valódi kézimunka, gobelinképek kerülnék eladásra a Simonffy-utcai Gyermek-divatházban.

SZÍNHÁZ.

Kardos Géza a Csokonai-színház. A városi tanács mai ülésén magától tezte a színház bizottság javaslatát, amelyről már részletesen megemlékeztünk és felhívta Magosa György dr. tiszti főügyészt, hogy Kardos Gézával, a budapesti Víg-színház tagjával a Csokonai-színháznak három évre való vállalatba adásáról a szerződést kösse meg.

A színházi iroda hírei. — János vitéz C) bérletben kerül színtre. — Király házassodik, magyar vigjáték ma kerül színtre a Víg-színházban új betanulással. — Vasárnapi előadások. Vasárnap délután fél 5 órai kezdettel, mélysékel helyátrakat a falu ossza népszimű, este a Janos vitéz daljék, a Víg-színházban délután 5 órakor a Dollárkarálynő operett, este a Király házassodik vigjáték kerül színtre.

Két slágerkép az Apollóban. Wanda Treumann és Viggo Larsen főszereplésével a „Puztuló szív” című négy felvonásos drámát és a Közös háztartás című négy felvonásos vigjátékot mutatja be az Apolo. Előadások 6 és 8 órakor.

SPORT

Bajnoki football-mérkőzés

Holnap, vasárnap délután érdekes és izgalmasnak ígérkező football-mérkőzés lesz a DTE sport telepén. A DNYSC. újjászervezett csapata veszi fel a küzdelmet a DTE. kitűnő oss-

Férfi- és női kalap alakítása és javítása Széll Gergelynél
gyorsan és pontosan PIAC-UTCA 43. SZÁM.

potával. A Nyomdászok csapataiban ezúttal részt vesznek az új csapatok, akiknek mind-egyike példás, míg a csapatban a Nyomdászok régi kitűnő kapusa fog védeni. A DTE. védelme igen erős és nagy munkát fog védeni a sürge Nyomdász csapatoknak — Előtte a DTE I/b és a DNySC I/b mérkőzések ugyancsak a bajnoktárgyért. — Az elő csapatok mérkőzését a Budapesti Ideérkezett Puskás István III. osztályú szövetségi bírósága — a Bírák bizottságának tagja — fogja levezetni.

A terület megkezdte működését. A Magyar Levegőszó Szövetség debreceni kerülete, mely a nehéz viszonyok miatt az utóbbi időben szünetelt a működését, immár megkezdte tevékenységét. Felkérem a kerületi tanács tagjait, hogy szombaton este 7 órakor az Egyetértés szerkesztőségében megjelenni sziveskedjenek. A tanácsülés után a fogymű és intéző bizottságok tárgyalják le a halasztást nem tűrő függő ügyeket. A fogymű illetve intéző bizottságok elé beidézem a következő játékosokat: Szász Gyula, Pál András, Balla Béla, Tóth Ferencz, Kereszturi János, Wiener Gyula, Zöld Géza és Ökrös Károly. A meg nem jelent játékosok játékosja felfüggesztetik. Rómer Richárd kerületi előadó.

A HAJDÚMEGYEI VASONTÖDE ÉS GÉPGYÁR

Ujvárosi út 5. sz. alatti (Gyermekmenhely felé) Ipartelep

modern olajmalommal

kibővített.
Elvállal mindennemű gépjavitó munkát. Megrendelésre géprezserket újonnan gyárt. Raktáron tart különböző saját gyártmányú gazdasági gépeket, malom, gőzgépek egyes alkatrészeit, vízvezeték tárgyakat stb. Használt gépeket vesz.

Olajmalmában mindennemű olajos magvak irdo gozasát elvállalja. Hetenként kétszer öntés, mindenfajta öntvény megrendelhető.

ENGEL ÉS TÁRSA

Szt. Pál-Gyógyintézet

Debreczen, ról. Egyházpatota.
Hendelés egész nap.
Tüdőbetegek, asztmások, idegbetegek, rheumások, bőrbajosok, nemibetegségek a minden más chronicus bajok gyógykezelésére, az összes természetes gyógytényezőkkel felszerelt intézet.

Akác- és tölgyfát

minden mennyiségben hátha szállítok széként és aprítva a méterközökben

Polyánszky Oroszi

üzletvezető.
Piac-utca 58. szám és Miklós-utca végén Szoboszlói út 1.

Egyes könyveket,

valamint teljes könyvtárakat régi tárgyakat, képeket, kéziratokat stb. legmagasabb áron :: vásárol ::

Aczél Henrik

modern antiquariuma, Elkő Takarékpénztár palotájában. Kíváncsi házhoz megyek megtekinteni. ::

Tűzifát

széként és felaprítva megbízhatóan szállít **KEMÉNY BÉLA és Tsa** Pesti-utca 2 szám.

Alföldi takarékpénztár közraktárelőpén, Városi Irda Piac-utca 72. sz. II. emelet.

Naponta friss élesztő

nagyban, vidéki kereskedőknek előnyárban, kapható

Csepő-utca 19. sz. alatt, **Rosenthal Sándor.**

Uj! Női divat Salon Uj!

Felöltők, costümök, ruhák, pongyolák, aljak és blousok, saját műhelyünkben elsőrendű munkásaink által szolid olcsó árban gyorsan elkészítetnek.

FRIEDMANN IGNAC ÉS FIA

női divat- és confection ruhaza nagyban és kicsinyben

DEBRECZEN, Piac-utca 61.

Felémlet, Tu. ul cipőüzlet átellenében.

Női szabóság

Külön mérték osztály

APRO HIRDETÉSEK.

VÉTELD.

Hamis fogakat tölttet is veszek József kir. herceg-utca 10

Ócska ólmot

bármely menaviségben magas áron veszek Cim a kiadóban.

Cukorrépat legmagasabb napi árban veszek Kranz Testvérek Piac-utca 60

Veszek és adok mindenféle ékszert, aranyat, ezüstöt és drága köveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 8.

Szöllővesztő

gyökereket és 4-5 éves gyümölcsfákat megvételekre keresek. Ajánlatokat Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17. sz. alá kérek.

ELADÁS.

Konyhaberendezések, bútorok kaphatók Bálut József asztalosnál. Csepő-utca 67.

Eladó

a Sámsoni uton a Bójer-féle nagy ház mellett 3000 négyszögöl telek föld. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

KERESLET.

Aranyat, ezüstöt, briliánsokat magas áron veszek Sebilmann ékszerész, Piac-utca 67. sz.

Bejáró takarítónő keresetlik Brüll és Kollin fogműtermében Piac-u. 72. sz.

VÁGYÁS.

Singer varrógépet legjobban javít Keszler A műszerész, Széchenyi utca 1.

Fehérnemű gyermekruhávarrás, modern harisnyatejelés vagy bármilyen kézimunka jutásnyos áron készül Csepő u 38. sz.

Kifutó flu vagy leány felvétetik. Cim a kiadóban.

iparművészekről, festőművészekről elfogad auctio kiállításra felváltást. Iparművészeki dolgozatokat a fővárosban és vidéken. Megkeresés — Hoffmann, Simonffy utca 2/a. Kalapgyár mellett.

Polgári és elemi iskolai tanulóit előkészítik és korrepetíciók. Zongorában kezdőknek pontos oktatást nyújtok. Cim a kiadóhivatásban.

Gobelin képeket keresek Hoffmann, Simonffy-utca 2/a. alatti. — Kalapgyár mellett.

Iszapát hosszabb gyakorlati asszonyi belézésre keresek a családi gazdaság u. p. Páspökklády.

Elcserélnék 1 szoba, konyha, spájz, bútorokból álló lakásunkat ugyanilyenért — Cim Bethlen-utca 56., balkéz felől első ajtó.

Szivarkahüvelyek

legfinomabb minőségekben, Antinicolin-os (vattás) nagy választékban. Kapható nagyban és kicsinyben a

Hegedüs és Sándor R.-T.

papírkereskedésben.

Tölgy és akácfa

széként és aprítva házhoz szállítva minden mennyiségben a legolcsóbb naplárak mellett kapható ...

Emerich Vilmos, Központi Irda: Hatvan-utca 19. Telep: Ujvárosi-u. 8. szám. a gyermekmenhelyől szemben.

Vaspor, fénymáz

és mindenféle fűszer, gyarmatárakban viszonteladónak a legolcsóbb bevásárlási forrás

Friedmann Simon,

fűszer nagykereskedőnél, Arany János-utca 8. sz.

Cipő- és csizmaárak

valamint férfi- és flu kalapok Sevilla formában is minden színben nagyban és : : kicsinyben kaphatók : : **Özv. KOVÁCS IZSONÉ,** Csepő-utca 18.

Versenyszabóság

Pásti-utca 5. szám.

férfiöltönyök, felöltők készítését és fordítását jutányosan vállalom

SZABO D.

Czukor

helyett használjuk

Reparin szirupot, mely teljesen pótolja a cukrot szőlőszőlő, fészénél, italhoz.

Gyári főraktár:

KRAUSZ TESTVEREK

élesztőnagykereskedőnél

Piac-utca 60 szám.

Friss élesztő

mindennap kapható.

Zeneműajdonságok.

Most jelentek meg!

Egy ódes csokéret, Heller Emil — Popper Kálmántól. Kuplé. A Bika Variétében énekel: Major Ilonka. Ára 10% felárral K 11 — Legenda erről arról. Mózes Arthur — Heves Ferenczről. Duett. Ára 10% felárral K 11 — Mi legyen hát? Mózes Arthur — Heves Ferenczről. Kuplé. A Bika Variétében énekel: Békés Nándor. Ára 10% felárral K 11 —

Kaphatók **HEGEDÜS ÉS SÁNDOR** Irodalmi és nyomdai r.-i. könyvkereskedésben.

Feladó szerkesztő:

Dr. **HEGEDÜS LORÁNY.**

Kiadás: **HEGEDÜS ÉS SÁNDOR** Irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Magyarországi kizárólagos eljuttatás: Hegedüs és Sándor nyomdai és könyvkereskedésben Debreczen, Piac-utca 49.